

**Punct de vedere privind
Acordului de parteneriat Romania – Comisia Europeană pentru perioada 2014-2020
(Draft)**

1. Este îngrijorător faptul că în paralel cu propunerea pentru acordul de parteneriat se elaborează și alte documente de programare, însă acestea nu pot fi accesate în același loc cu acordul de parteneriat. Acest lucru periclitează transparența și coerența între documentele de programare.

2. Propunerea nu identifică oportunități în mediul rural, acestea sunt considerate regiuni ale sărăciei, ale situației defavorabile și a stării de înapoiere. Strategiile elaborate din acest punct de vedere nu sunt potrivite pentru soluționarea problemelor mediului rural.

3. România este o țară diversificată din punct de vedere teritorial, dar acest lucru nu este luat în considerare în propunere. Din această cauză noi propunem ca în locul acestui sistem orb din punct de vedere teritorial să fie luate în considerare următoarele regiuni speciale:

- județe, asocierea județelor
- orașele și împrejurimile lor
- cartiere
  - o cu scop de reabilitare (slum)
  - o cu scop de dezvoltare (zone de dezvoltare antreprenorială)
- orașe defavorizate
- regiuni montane, lipsite de orașe (mari)
- regiunea Dunării, Delta Dunării
- județe aflate la limita exterioară a UE

4. Sistemul de management referitor la infrastructura majoră ia în calcul doar participarea organelor centrale, însă și în ceea ce privește infrastructura majoră este nevoie de asemenea de implicarea partenerilor regionali și locali, atât în faza de pregătire cât și în faza de implementare.

5. În domeniul cercetării și dezvoltării solicităm respectarea principiului concentrării, deoarece este îngrijorător faptul că resursele de cercetare și dezvoltare sunt fragmentate în totalitate, iar astfel îndeplinirea efectivă a sarcinilor de cercetare și dezvoltare devine imposibilă. Pe acest plan propunem să se concentreze asupra următoarelor teritorii:

a. dezvoltarea cercetărilor aplicative care favorizează dezvoltarea în regiunile rurale, dezvoltarea inovării sociale, a sistemelor de educație, diversificare și de afaceri

b. sprijinirea excelenței regionale, specializarea (ex. Iași – dezvoltări în industria sănătății)

6. Din pricina faptului că propunerea actuală ocolește dezbaterile curente privind regionalizarea, iar regiunile actuale sunt nepotrivite pentru recunoașterea și tratarea scopurilor regionale de coeziune, noi protestăm împotriva programelor operaționale regionale elaborate la nivel regional, dacă se păstrează structura regională actuală.

7. Documentul menționează de mai multe ori faptul că nivelurile locale și inițiativele teritoriale, respective județene nu dispun de competențe potrivite. Însă acest lucru nu este valabil pentru toate regiunile. Noi considerăm că eșecul evident a perioadei 2007-2013 nu provine din pretinsa lipsa de competență a nivelurilor locale, județene și teritoriale, ci din caracterul nefondat, extrem de birocratic și insuficient de competent a programării, reglementării și implementării centrale.

8. În propunerea actuală apare introducerea mijloacelor eficiente a planificării teritoriale, însă programele LEADER și CLLD (Acțiuni de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității) sunt plasate doar la nivelul luptei pentru combaterea sărăciei. Acesta înseamnă un imens pas înapoi chiar și în comparație cu situația actuală. Noi avem convingerea că parteneriatele locale, județene și sub-regionale dispun de competențe potrivite pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locale/teritoriale și pentru formarea de parteneriate, și ca atare cerem:

a. accesarea mai multor obiective tematice (cel puțin 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11)

b. referirea la diferitele regiuni menționate la punctul 3, chiar și prin suprapunere teritorială, dacă o cere caracterul și necesitățile regiunii

c. finanțarea dezvoltărilor din mai multe fonduri, în vederea efectului teritorial optim

9. Considerăm, că, datorită lipsei de coerență interne și a susținerilor opuse cu informațiile din alte documente de programare naționale și europene, documentul în forma sa actuală nu contribuie la o fundamentarea priorităților și obiectivelor naționale.

10. În forma actuală documentul nu corespunde cu principiul concentrării, respectiv nu poate fi identificat nicăieri criteriul valorii adăugate a UE. Prin prezentul document se dorește tratarea tuturor obiectivelor și nevoilor (vezi mai ales domeniul social), însă soluționarea acestora este planificat cu o implementare și mai centralizată decât cea actuală. Însă perioada de programare 2014 – 2020 presupune exact opusul: concentrare în domeniul obiectivelor și descentralizare în programare și implementare.

11. Atragem atenția asupra faptului că toate procesele de reformă specificate în recomandările specifice (*Country specific recommendations*) sunt stopate, spre exemplu reforma sănătății, ceea ce periclitează în sine procesul de aprobare a documentelor de programare de către Comisie pentru perioada 2014-2020, acest proces fiind dependent de realizarea reforme convenite cu UE (*ex-ante conditionalities*).